

Občina **Tolmin**

RAZISKOVALNO POROČILO

Raziskava med starostniki o potrebi dnevnega centra za starejše v občini Tolmin

Februar, 2018

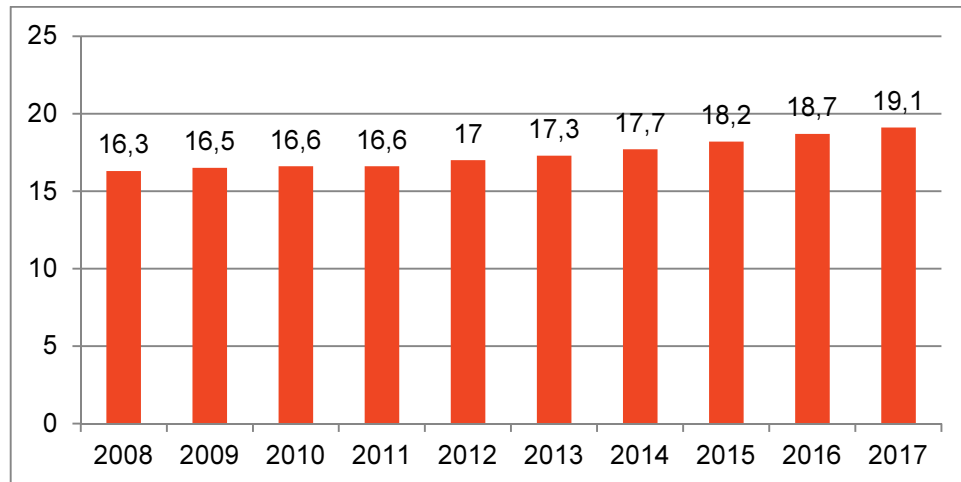
Pripravil: mag. **Matjaž Kos**, družbene dejavnosti

Vsebina

Podatki o starejših v občini Tolmin	1
Demografski podatki	2
Prikaz rezultatov	4
Anketni vprašalnik	10

Podatki o starejših v občini Tolmin

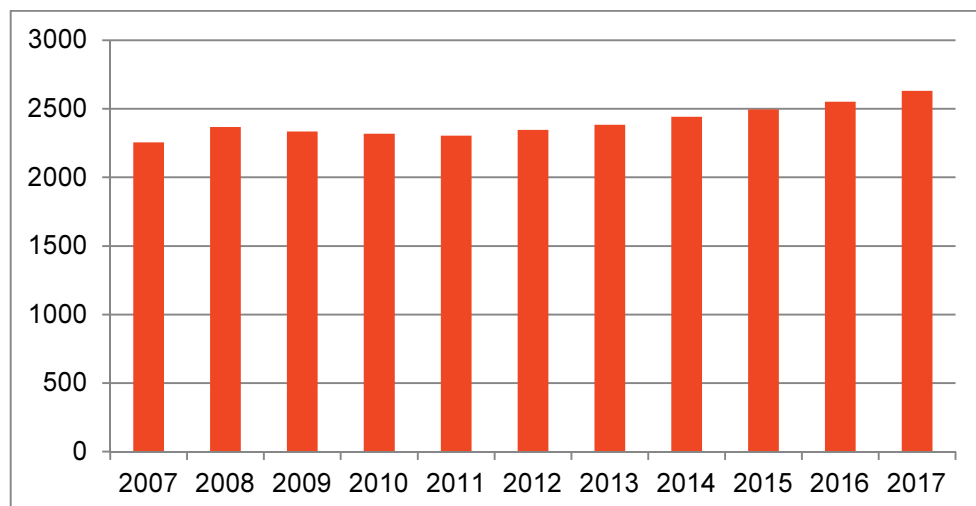
Graf 1.: Delež prebivalcev, starih 65 let ali več v Sloveniji od 2008 do 2017*.

*Podatki pridobljeni s spletnega mesta Statističnega urada RS.

Iz grafa je razvidno, da je delež starejših od 65 let v Sloveniji v letu 2017 znašal 19,1 % in se v prikazanem časovnem obdobju povečuje.

Graf 2.: Gibanje števila starejših od 65 v občini Tolmin od 2008 do 2017*.

*Podatki pridobljeni s spletnega mesta Statističnega urada RS.

V letu 2017 je bilo v občini Tolmin 11218 prebivalcev, od tega 2631 starejših od 65 let (23,4 %), 1106 moških in 1525 žensk. Število starejših od 65 let v občini Tolmin v zadnjih šestih letih narašča.

Ženskih anketirank je 69,8 %. Povprečna starost je 74,9 let. V lastni hiši prebiva 76,8 % anketirancev.

Demografski podatki

Vzorec

Skupni vzorec anketiranih starostnikov vključenih v raziskavo je 229 pri čemer vsi niso odgovorili na vsa vprašanja in se zato pri posameznih vprašanjih pojavlja nekoliko nižji vzorec. Anketiranje so izvajali predstavniki Društva upokojencev občine Tolmin, Centra za socialno delo Tolmin in Območnega združenja Rdečega križa Tolmin. V raziskavo so bili vključeni občani občine Tolmin, ki so uporabniki storitve pomoč na domu, osebe, ki so vključene v program Starejši za starejše ter osebe, ki jim pomoč nudi OZRK Tolmin.

Spol

Delež **ženskih anketirank** je znašal 69,8 %, moških pa 30,2 % (n=225).

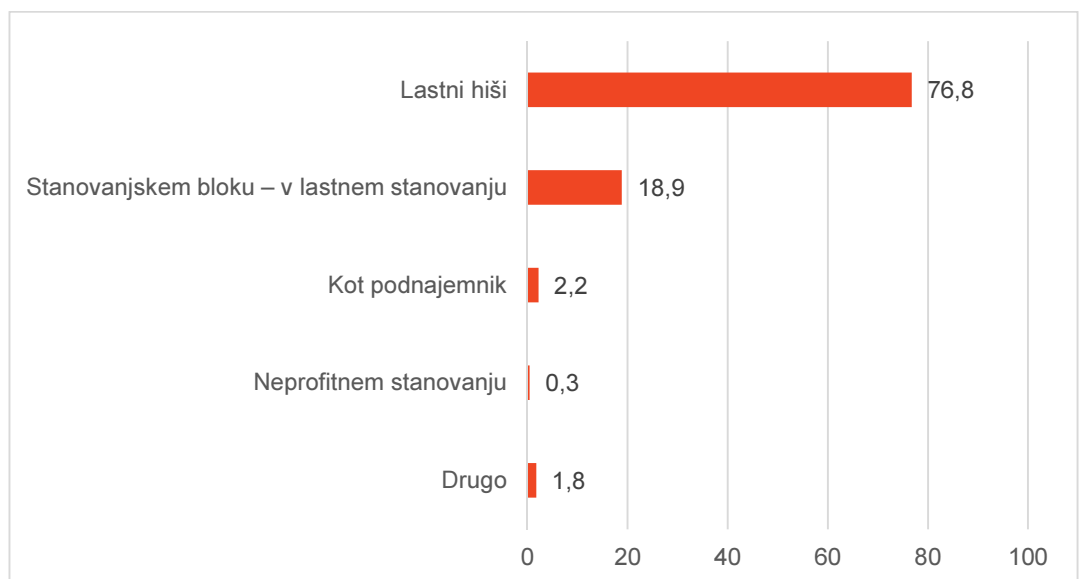
Starost

Povprečna starost anketiranih starostnikov je znašala 74,9 let. Najmlajši anketiranec je imel 50 let, najstarejši pa 95 let.

Prebivanje

Velika večina starostnikov prebiva v lastni hiši (76,8 %) ali lastnem stanovanju (18,9 %). Eden anketiranec je pod možnost drugo navedel, da prebiva v občinskem stanovanju, trije pa so navedli, da prebivajo pri hčeri ali sinu (n=228).

Graf 3.: Prebivanje anketiranih starostnikov

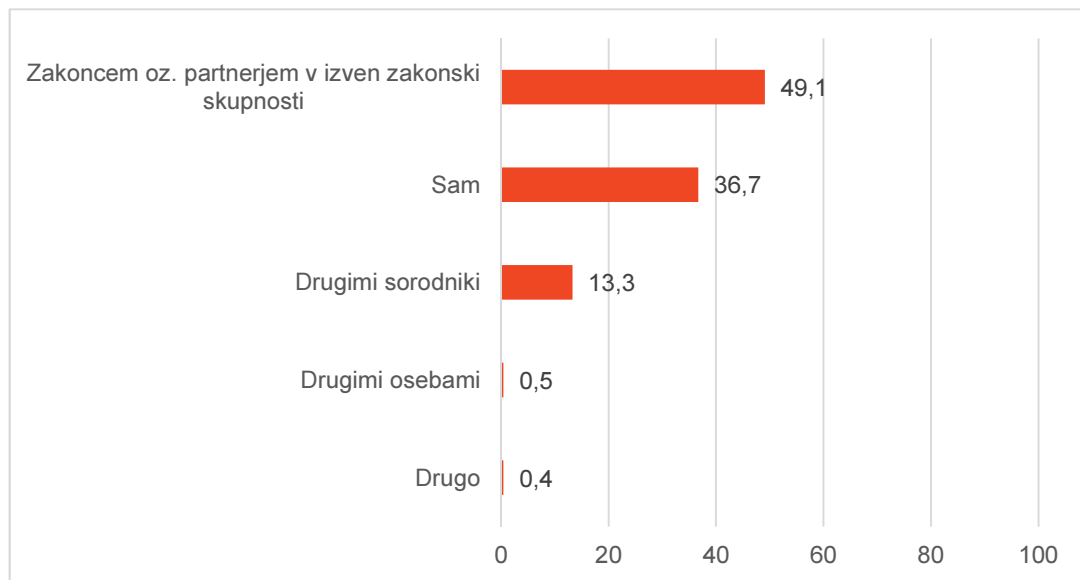

Z zakoncem ali partnerjem v izvenzakonski skupnosti živi 49,1 % anketirancev.

Tip gospodinjstva

Večina anketiranih starostnikov živi z zakoncem ali partnerjem (49,1 %), sledijo anketirani, ki živijo sami (36,7 %) ter z drugimi sorodniki (13,3 %) (n=226).

Graf 4.: Tip gospodinjstva anketiranih starostnikov

Prikaz rezultatov

Ali poznate delovanje in aktivnosti, ki jih ponujajo dnevni centri za starejše?

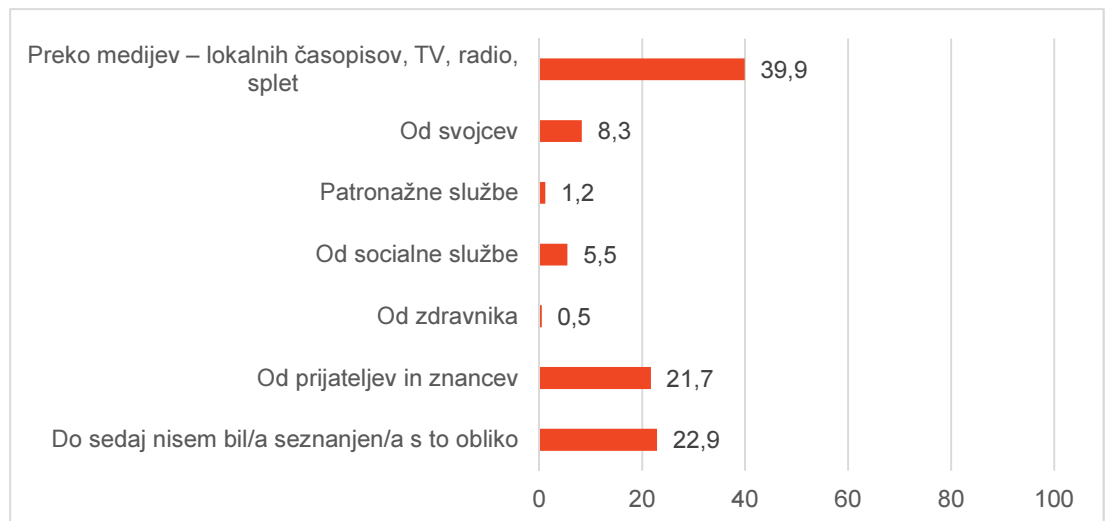
Dnevne centre za starejše pozna 55 odstotkov anketiranih starostnikov (n=218).

Dnevne centre za starejše pozna 55 % anketirancev. Tisti, ki dnevne centre poznajo jih v največji meri poznajo preko medijev.

Kje in od koga ste dobili prve podatke o dnevnem centru za starejše?

Največji delež anketiranih starostnikov pozna dnevne centre preko medijev (39,9 %) in od prijateljev ali znancev (21,7 %). Več kot 20 odstotkov jih je označilo, da do sedaj niso bili seznanjeni z njimi (22,9 %) (n=253, več možnih odgovorov).

Graf 5.: Informiranost o dnevnih centrih (v %)

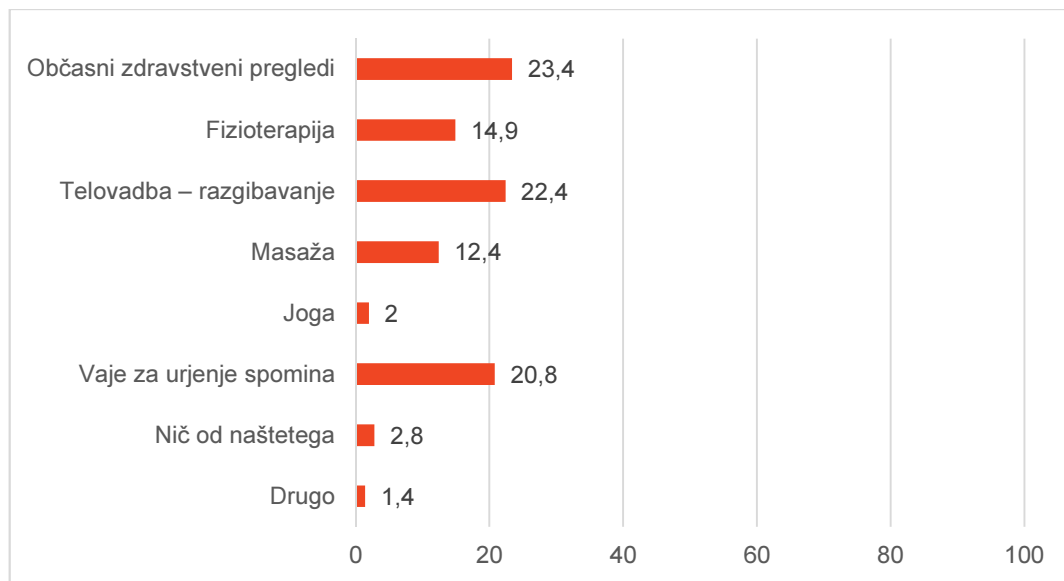

Pomoč, ki bi si jo anketiranci v dnevem centru najbolj želeli so občasni zdravstveni pregledi.

Katere pomoči bi se udeležili v dnevnem centru?

Med željeno pomočjo v dnevnem centru prevladujejo »občasni zdravstveni pregledi« (23,4 %), »telovadba – razgibavanje« (22,4 %) in »vaje za urjenje spomina« (20,8 %) (n=509, več možnih odgovorov).

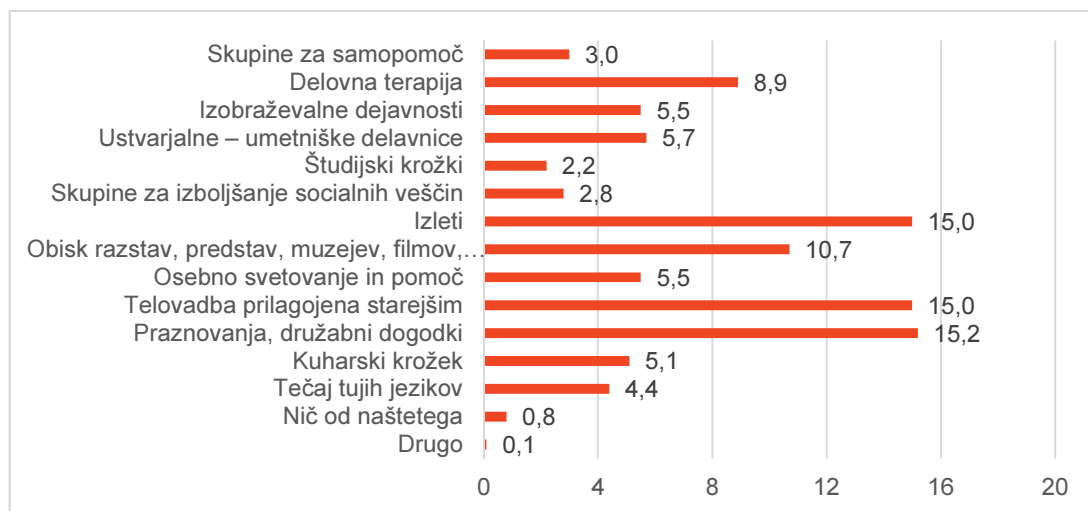
Graf 6.: Željene pomoči anketiranih starostnikov v dnevnem centru (v %)

Pri katerih aktivnostih bi želel sodelovati v dnevnem centru?

Med aktivnostmi, ki bi se jih udeležili v dnevnem centru prevladujejo »praznovanja in družabni dogodki« (15,2 %), »izleti« (15,0 %) in »telovadba prilagojena starejšim« (n=722, več možnih odgovorov).

Graf 7.: Željene aktivnosti anketiranih starostnikov v dnevnem centru (v %)

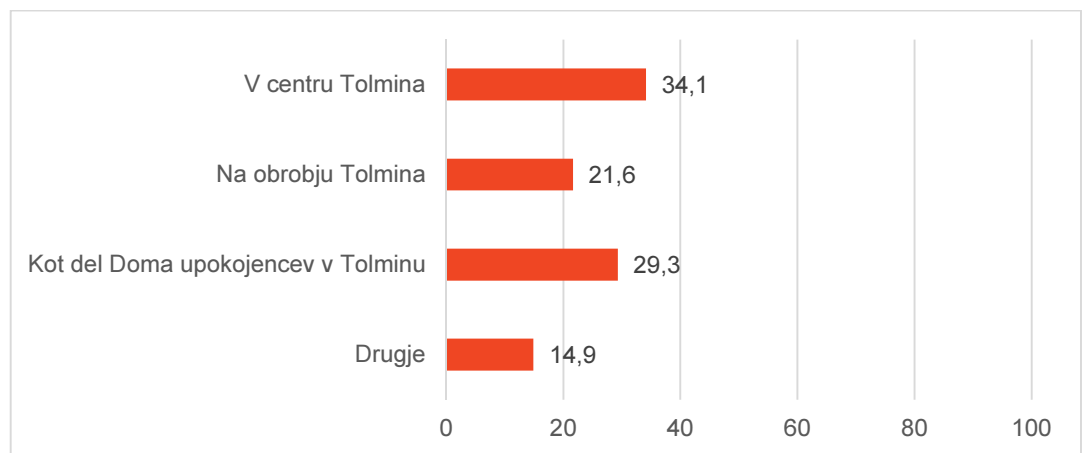
Med aktivnostmi, ki bi se jih anketiranci najraje udeležili v dnevem centru so na prvem mestu »praznovanja in družabni dogodki«.

Kje po vašem mnenju bi bila najprimernejša lokacija za dnevni center za starejše?

Anketiranci, bi najraje videli, da bi bil dnevni center lociran v Tolminu.

Odgovori anketirancev so dokaj enakomerno razdeljeni med možnostmi. Največ jih je sicer izbralo možnost, da bi bil dnevni center v centru Tolmina (34,1 %) (n=208).

Graf 8.: Željena lokacija dnevnega centra (v %)

Nekateri anketiranci, ki so izbrali odgovor drugo, takšnih je bilo 14,9 %, so navedli možnosti kje bi želeli imeti dnevni center. Največ jih je napisalo, da bi si želeli imeti dnevni center na podeželju (5,7 %).

Anketiranci, ki so izbrali možnost drugo, so najpogosteje navedli, da bi želeli, da bi bil dnevni center na podeželju.

Tabela 1: Lokacija dnevnega centra

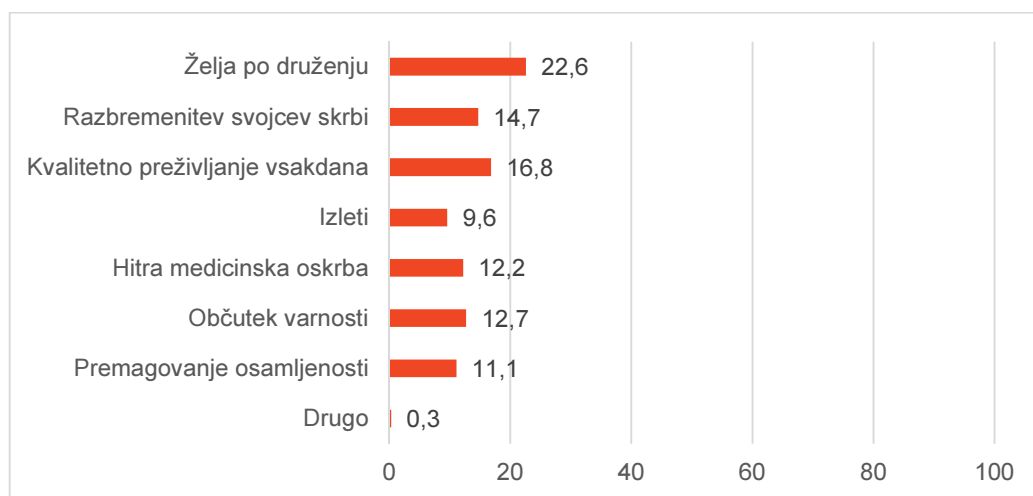
	Frekvenca	Odstotek
Brez odgovora	201	87,8
Bivša Centroslavija	1	0,4
Blizu doma	1	0,4
Blizu domačega kraja	1	0,4
Blizu stalnega prebivališča	1	0,4
Bližje doma, je vse predaleč, vsaj v vasi Prebuši	1	0,4
Kasarna	1	0,4
Kasarna, kjer je lep parkirni prostor	1	0,4
Most na Soči	5	2,2
Na podeželju	13	5,7
Na vasi	1	0,4
Ni pomembno	1	0,4
V mirnem okolju drugje.	1	0,4
Skupaj	229	100,0

Željo po druženju so anketiranci navedli kot glavni dejavnik zaradi katerega bi se odločili za obiskovanje dnevnega centra.

Kateri dejavniki bi bili za vas ključnega pomena, da bi se odločili za dnevno varstvo znotraj dnevnega centra za starejše?

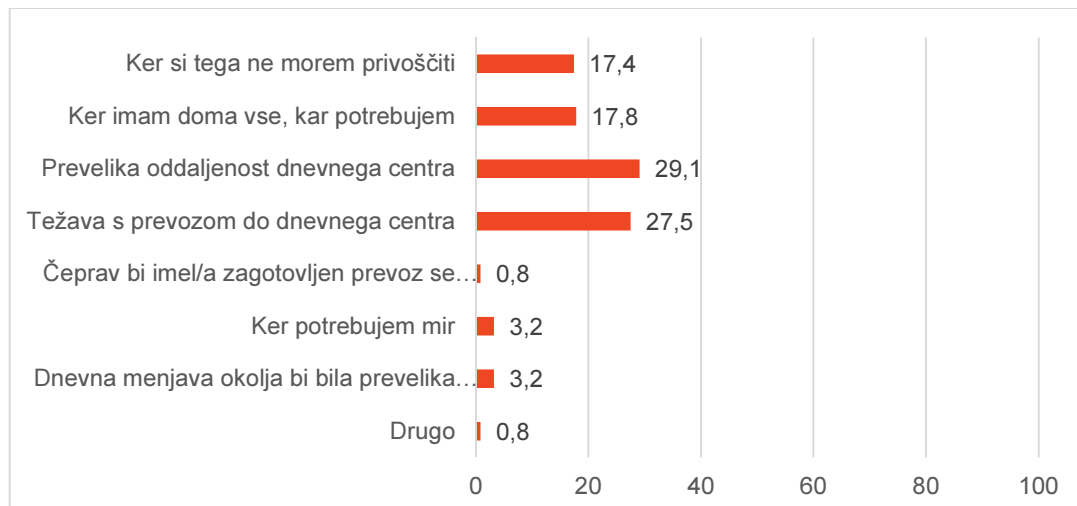
Kot glavni dejavnik so anketirani starostniki izpostavili »željo po druženju« (22,6 %), »kvalitetno preživljanje vsakdana« (16,8 %) in »razbremenitev svojcev skrbi« (14,7 %) (n=584, več možnih odgovorov).

Graf 9.: Ključni dejavniki za obiskovanje dnevnega centra (v %)

Kateri razlogi bi predstavljali ključno oviro zaradi katere se ne bi odločili za dnevno varstvo znotraj dnevnega centra za starejše?

Graf 10.: Kateri razlogi bi predstavljali ključno oviro za obiskovanje dnevnega centra (v %)

Preveliko oddaljenost od dnevnega centra so navedli kot glavno oviro zaradi katere se ne bi odločili za vključitev v dnevni center.

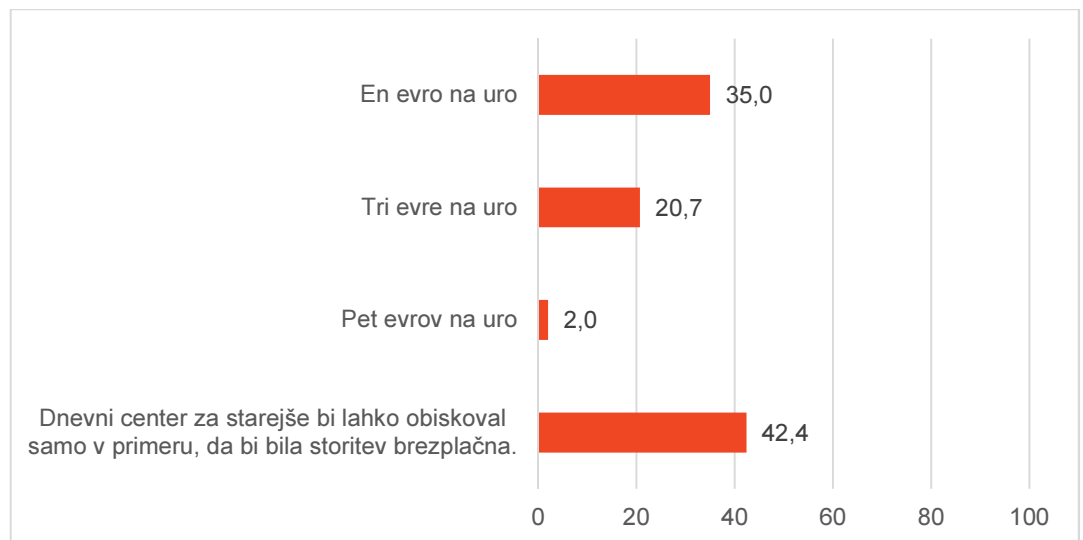
Kot glavna razloga za ne obiskovanja dnevnega centra so anketiranci navedli »preveliko oddaljenost od dnevnega centra« (29,1 %) in »težavo s prevozom do dnevnega centra« (27,5 %) (n=247, več možnih odgovorov).

Kakšna cena urne postavke varstva v dnevnem centru bi bila za vas primerna?

Večina anketirancev bi dnevni center obiskovala le, če bi bila storitev brezplačna (42,4 %). Sledi odgovor, da bi plačevali en evro (35,0 %) (n=203).

Večina anketirancev bi dnevni center obiskovala v kolikor bi bil obisk brezplačen.

Graf 11.: Kakšne cena urne postavke varstva v dnevnem centru bi bila za vas primerna?(v %)

Največji delež anketirancev je odgovorilo, da bi dnevni center obiskovali dva do trikrat tedensko.

Kako pogosto bi obiskovali dnevni center?

Največ anketirancev bi dnevni center obiskovali »dva do trikrat tedensko« (23,9 %) ali »občasno, nekajkrat mesečno« (22,0) (n=218).

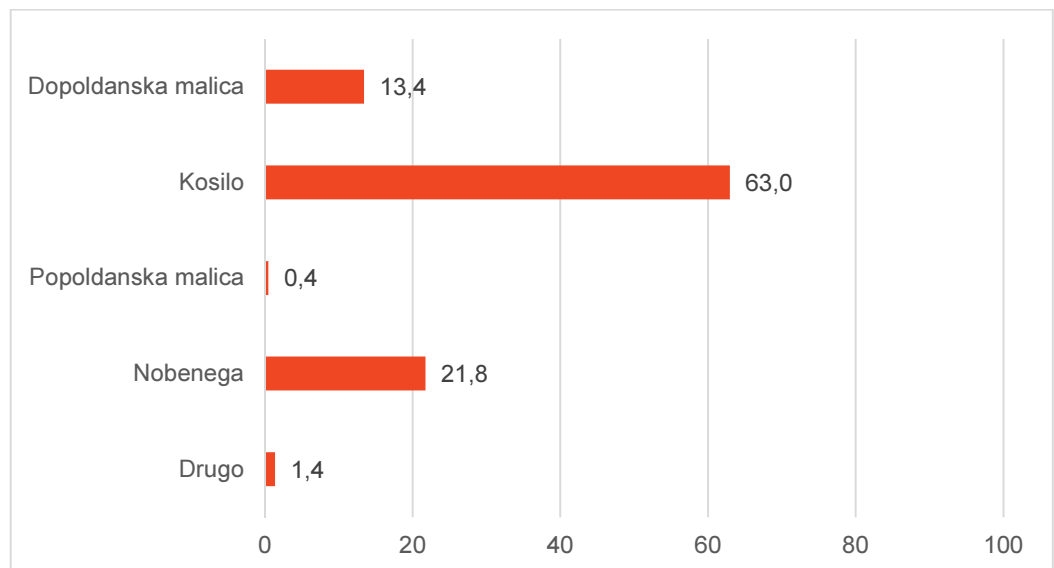
Graf 12.: Pogostost obiskovanja dnevnega centra (%)

Za katerega od obrokov bi se odločili v primeru bivanja v dnevnem centru?

Največ anketirancev bi se odločilo za kosilo (63 %), 21,8 odstotka anketirancev se ne bi odločili za noben obrok. Pet anketirancev je navedlo, da bi se odločili za vse tri obroke. Ena anketiranka bi se odločila sadje in prigrizek (n=216).

Graf 13.: Obroki ob bivanju v dnevnem centru(%)

Večina anketirancev bi se odločila za kosilo.

Anketni vprašalnik

ANKETNI VPRAŠALNIK O DNEVNEM CENTRU ZA STAREJŠE V OBČINI TOLMIN

Spoštovani,
pred vami je anketni vprašalnik o potrebah starejših občanov v občini Tolmin po dnevnem centru. Dnevni center je namenjen ljudem, ki težje skrbijo zase in je novejša oblika institucionalnega bivanja, namenjena starejšim osebam, ki sicer živijo doma, a želijo nekaj ur dnevno preživeti v družbi. Istočasno pa se s to obliko varstva razbremenijo svojce, ki skrbijo za starejše, kateri potrebujejo pomoč pri opravljanju vsakodnevnih življenjskih opravil. Ta oblika dnevnega varstva starejšim omogoča, da čim dlje ostanejo v domačem okolju.

S tem anketnim vprašalnikom želimo raziskati potrebe starejših po taki obliki oskrbe. Na vprašalnik odgovorite tako, da obkrožite črko pred odgovorom oziroma zapišete vaš odgovor na označenem delu.

1. OSNOVNI PODATKI ANKETIRANCA/ANKETIRANKE

1.1. SPOL

- a) moški
- b) ženska

1.2. STAROST

Napišite starost: _____ let

1.3. PREBIVATE V:

- a) lastni hiši
- b) stanovanjskem bloku – v lastnem stanovanju
- c) kot podnajemnik
- d) neprofitnem stanovanju
- e) drugo _____

1.4. ŽIVITE V SKUPNEM GOSPODINSTVU S/Z:

- a) zakoncem oz. partnerjem v izven zakonski skupnosti
- b) sam
- c) drugimi sorodniki
- d) drugimi osebami
- e) drugo _____

2. INFORMIRANOST OZIROMA POZNAVANJE DNEVNEGA VARSTVA ZA STAREJŠE

2.1. ALI POZNATE DELOVANJE IN AKTIVNOSTI, KI JIH PONUJAJO DNEVNI CENTERI ZA STAREJŠE

- a) da
- b) ne

2.1. KJE IN OD KOGA STE DOBILI PRVE PODATKE O DNEVNEM CENTRU ZA STAREJŠE (Možnih je več odgovorov.)

- a) preko medijev – lokalnih časopisov, TV, radio, splet
- b) od svojcev
- c) patronažne službe
- d) v domu za starejše
- e) od socialne službe
- f) od zdravnika
- g) od prijateljev in znancev
- h) do sedaj nisem bil/a seznanjen/a s to obliko

3. KATERIH OBLIK POMOČI OZIRMA AKRIVNOSTI BI SE POSLUŽILI, ČE BI SE ODLOČILI ZA DNEVNO VARSTVO V DNEVNEM CENTRU ZA STAREJŠE

3.1. V DNEVNEM VARSTVU BI ŽELEL PREJEMATI NASLEDNJO POMOČ OZIROMA SE UDELEŽEVATI NASLEDNJIH AKTIVNOSTI (Možnih je več odgovorov.)

- a) občasni zdravstveni pregledi
- b) fizioterapija
- c) telovadba – razgibavanje
- d) masaža
- e) joga
- f) vaje za urjenje spomina
- g) nič od naštetega
- h) drugo _____

3.2. V DNEVNEM VARSTVU BI ŽELEL SODELOVATI PRI NASLEDNJIH AKTIVNOSTIH (Možnih je več odgovorov.)

- a) skupine za samopomoč
- b) delovna terapija
- c) izobraževalne dejavnosti
- d) ustvarjalne – umetniške delavnice
- e) študijski krožki
- f) skupine za izboljšanje socialnih veščin
- g) izleti
- h) obisk razstav, predstav, muzejev, filmov, potopisov in drugih dogodkov
- i) osebno svetovanje in pomoč
- j) telovadba prilagojena starejšim

- k) praznovanja, družabni dogodki
- l) kuharski krožek
- m) tečaj tujih jezikov
- n) nič od naštetega
- o) drugo _____

4. KJE PO VAŠEM MENJU BI BILA NAJPRIMERNEJŠA LOKACIJA ZA DNEVNI CENER ZA STAREJŠE?

- a) v centru Tolmina
- b) na obrobju Tolmina
- c) kot del Doma upokojencev v Tolminu
- d) drugje _____

5. KATERI DEJAVNIKI BI BILI ZA VAS KLJUČNEGA POMENA, DA BI SE ODLOČILI ZA DNEVNO VARSTVO ZNOTRAJ DNEVNEGA CENTRA ZA STAREJŠE? (Možnih je več odgovorov.)

- a) želja po druženju
- b) razbremenitev svojcev skrbi
- c) kvalitetno preživljanje vsakdana
- d) izleti
- e) hitra medicinska oskrba
- f) občutek varnosti
- g) premagovanje osamljenosti
- h) drugo: _____

6. KATERI RAZLOGI BI PREDSTAVLJALI KLJUČNO OVIRO ZARADI KATERE SE NE BI ODLOČILI ZA DNEVNO VARSTVO ZNOTRAJ DNEVNEGA CENTRA ZA STAREJŠE? (Možnih je več odgovorov.)

- a) ker si tega ne morem privoščiti
- b) ker imam doma vse, kar potrebujem
- c) prevelika oddaljenost dnevnega centra
- d) težava s prevozom do dnevnega centra
- e) čeprav bi imel/a zagotovljen prevoz se težko in nerad/a vozim
- f) ker potrebujem mir
- g) dnevna menjava okolja bi bila prevelika ovira za moje (zdravstveno) stanje
- h) drugo: _____

7. KAKŠNA CENA URNE POSTVKE VARSTVA V DNEVNEM CENTRU BI BILA ZA VAS PRIMERNA?

- a) en evro na uro
- b) tri evre na uro
- c) pet evrov na uro
- d) dnevni center za starejše bi lahko obiskoval samo v primeru, da bi bila storitev brezplačna

8. KAKO POGOSTO BI OBISKOVALI DNEVNI CENTER?

- a) vsak dan (do 3 ure dnevno)
- b) vsak dan (do 5 ur dnevno)
- c) vsak dan (do 8 ur dnevno)
- d) več kot 8 ur dnevno
- e) enkrat tedensko
- f) dva do trikrat tedensko
- g) samo občasno, nekajkrat na mesec
- h) dnevnega centra za starejše ne bi obiskoval
- i) drugo _____

9. ZA KATEREGA OD OBROKOV BI SE ODLOČILI V PRIMERU BIVANJA V DNEVNEM CENTRU ?

- a) dopoldanska malica
- b) kosilo
- c) popoldanska malica
- d) nobenega
- e) drugo _____

ISKRENA HVALA ZA VAŠE ODGOVORE!